Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ—МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 278 (3278) | 1940 оной ноябриин 30, суббото | СЭН 10 МҮНГЭ

Нүх. Деканозов—Берлиндэ

БЕРЛИН, ноябриин 28. (ТАСС). Мүнөөдэр СССР-эй Германидахи бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэ нүх. В. Г. Деканозов Берлиндэ ерэбэ. Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэд: гадаадын хэрэгүүдэй министерствын политическэ таһагай хүтэлбэрилэгшэ Берман, протокольно таһагые хүтэлбэрилэгшын орологшо фон Гален ба зүүн-европейскэ таһагые хүтэлбэрилэгшын орологшо Елипп гэгшэд германска талаһаа нүх. Деканозовые вокзал дээрэ угтабад.

Мүн тэрэшэлэн, СССР-эй Германидахи полпредствын сэрэгэй атташе нүх. Скворняков ба советскэ полпредствын ба торгпредствын сотруднигууд нүх. Деканозовые угтаһан байна.

ТРАКТОРНУУДАЙ РЕМОНТДОХИ ТАҺАЛДАЛЫЕ УСАДХАХА

1940 оной эсэс хүрэтэр эгсэ нэгэ һара үлөө. Энэ дүрбэдэхи квартал соо манай республикын машинно-тракторна станцинууд хамта 355 колесно ба гусеничнэ тракторнуудые ремонтолхо плантай юм. Гэбэшье, октябрь ба ноябрь—бүхэли хоёр һара соо миил 65 трактор ремонтһоо гараба. Эдэ тоонууд болбол дүрбэдэхи кварталай ремонтым планиие гүйсэдхэлгэ таһалдахаа байһыень гэршэлнэ.

Һаяхан, ВКП(б)-гэй Обкомой Бюро энэ асуудалые зүбшэн хэлсээд, тракторнуудай ремонтые саг болзор соонь, эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ тушаа эрид шанга хэмжээ абахыень аймагуудай партийна, советскэ организацинуудһаа ба газартаряалангай органуудһаа хатуугаар эрибэ. Дүрбэдэхи квартал соо ремонтын хүдэлмэри унжагайрһанай гол шалтагаан болбол запас частьнууд дутамаг дээрэһээ болоно гэлсэдэг байна. Нээрээшье тиимэ ушар олон МТС-үүдтэ үзэгдэнэ. МТС-үүдые запчастяар хангадаг республиканска конторо—ГУТАП хадаа шухала детальнууд ба частьнуудые тон буруугаар хубаана. ГУТАП болбол хэн ехэ мүнгэтэй ерэнэб—тэрээндэ нэгэ янзын детальнуудые хэдэн арбяардаарнь үгэжэ, ямаршье план үгытөөр үридэг байна. Энээнэй результатта. үрдиһэниинь—ехээр абаад, гээгдэһэниинь—юушьегүй үлэнэ.

Гэхэтэй хамта, машинно-тракторна станцинуудай хүтэлбэрилэгшэд өөһэдынгөө дотоодын ресурснуудые хүсэдөөр хэрэглэхэ тухайда оролдоногүй. Зүгөөр, түрүү МТС-үүд тус хэрэгтэ тон һайн жэшээ харуулна. Жэшээнь, Селенгын ба орденто, Хонхолойн МТС-үүд зарим детальнуудые өөһэдынгөө мастерской соо шэнээр бүтөөнэ, хуушануудыень һэргээн заһана. Эдэ МТС-үүд мүнөө жэлдэшье ремонтын кампаниие муу бэшээр эмхидхэһэн байха юм.

МТМ ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй «хүдэлжэ ядаһаар» байһанай гэмээр ремонтын хүдэлмэри ехээр удаарна. Тэдэнэр үнгэрэгшэ жэлэйгээ алдуунуудһаа өөһэдтөө зохихо вывод хээгүй байна. Нёднон ремонтын кампани унжагайрһан ушарһаа, тракторна паркын олонхинь бүри хабар болоһон хойно ремонтлогдоо һэн. Тиихэдээ, яаралтайгаар ремонтлогдоһон тракторнууд колхозуудай поли дээрэ гарамсаараа эбдэрдэг байгаа. Энээнэй хойшолонгынь хүн бүхэндэ эли мэдэгдэнэ бэзэ. Эдэ бүхые мүнөө жэлдэ мартажа болохогүй.

Зарим аймагай партийна, советскэ ба газартаряалангай органууд тракторнуудай ремонтдо хайша хэрэгээр хандажа байһан фактнууд олон. Кабанскын аймагай гурбан МТС-үүд октябрь һара соо 7 трактор ремонтолхо ёһотой аад, мүнөө хүрэтэр нэгэнииньшье бэлэн болоодүй. Тэндэ ремонтын кампаниие эмхитэйгээр эхилхэ тухайда хэншье оролдобогүй. Итанцын ба Тэмлюйскэ МТС-үүд ремонт хэхэ мастерскойнуудаа бэлэдхээгүй байна. Тухэрэлтэгүй байһан дээрэһээ, Тэмлюйскэ МТС тракторнуудые ба тэдэнэй хилгэхэ машинануудые колхозуудай кузницанууд соо ремонтлохоор хараална.

Мүн, мүнөө үедэ ремонтын кампаниие эхилээд байһан Кабанскын МТС-эйшье (директорынь нүх. Курбатов) һайрхахаар юумэнь үгы. Тэндэ 26 ремонтнигууд бии болобошье, тэдэнэр нэгэшье трактор ремонтһоо гаргаадүй. Токарьнууд ба слесарьнууд дутана. Ремонтнигуудай ажалайнь эмхидхэл угаа муу. Мастерской соогоо гансата 10 трактор оруулаад, ремонтдо табиба. Энээн дээрэһээ, хүдэлмэришэдынь хүлгөөд лэ, ажалайнь бүтөөсэ тон бага байна. Хорниин МТС-эй ремонтно мастерской соо мүн иимэрхүү байдалтай.

Мүнөө үедэ тракторнуудай ремонтдо бригадно-узловой метод хэрэглэхэ шухала. Энэ хадаа, тус хүдэлмэридэ обезличкые усадхаха, ажалай бүтөөсые ехэдхэхэ, саг үргэлжын техническэ шалгалта хэхэдэ таатай — угаа һайн метод болоно.

Машинно-тракторна станцинуудта ажалай дисциплинэ тон һула байһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Нэгэнтаа дисциплинэ һула байхадаа, ремонтын хүдэлмэридэ эмхишье үгы байһаниинь эли. Бичурын МТС-тэ аяар 29 трактористнууд ремонтдо хүдэлмэрилхын орондо, заримань гэртээ хэбтэнэд, заримань талаар зайгуултажа ябанад. Эндэ нэгэшье трактор ремонтлогдоодүй. Иволгын МТС-эй зарим трактористнуудынь запас частьнууд үгы гэжэ шалтаг бараад. гэр-гэртээ тараад, хэдэн хоногто прогул хэнэ.

Бичурын МТС-эй директор нүх. И. Ветошников ба Иволгын МТС-эй директор нүх. Г. Нетесов гэгшэд, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй июлиин 17-ной Указые эрид бэелүүлхэ, лодырьнууд ба дезорганизаторнуудтай хайрагамгүйгөөр тэмсэхэ уялгатай аад, харин тэдэниие далдалжа байхань гайхамаар.

Ажалай булад дисциплинэ табихатаяа хамта, ремонтнигуудта эдээ хоолой ба байра-байдалай услови байгуулха шухала байһаниинь мэдээжэ. Гэхэ зуура, зарим МТС-үүдтэ хүдэлмэришэдынь ниитын хоолоор ба гэр байраар хангагдаадүй. Дурсагдаһан Тэмлюйскэ МТС-тэ ремонтнигуудай хамтын байра үгы байха юм. Гансахан материальна услови байгуултаар хизаарлаха бэшэ, мүн тэдэнэй дунда культурно-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэй.

Намар-үбэлэй ремонтын кампаниие үнгэргэхэдөө миил тоогой түлөө намнаха бэшэ, харин шанар тухайда гол анхаралаа хандуулха ушартай. Мэнэ һаяхан тунхаглагдаһан, «Тракторнуудые муугаар ремонтолһоной түлөө—материальна харюусалга тухайда» СССР-эй Наркомземэй приказые МТС ба МТМ-нүүдтэ эршэмтэйгээр бэелүүлхэ хэрэгтэй. Тракторнуудай ремонтын шанарые һайжаруулхын тулада, ремонтнигуудай харюусалгые ехэдхэхын зорилгоор гаргаһан энэ приказые МТС-эй хүдэлмэришэн бүхэндэ ойлгуулха шухала.

Парти ба правительство болбол тракторнуудта тон гамтайгаар хандахые эринэ. Машинада ба тракторта хайша хэрэгээр, һаланаар хандалгагүрэндэ харша хэрэг гэжэ харагдаха ёһотой.

Манай республикын МТС-үүдэй директорнуудэй зүблөөн ойрын үдэрнүүдтэ болохонь. Тэндэ, ремонтын ябаса тухайда асуудал тон хатуугаар табигдаха ёһотой. Ремонтнигуудай ажалыень зүбөөр эмхидхэн, техническэ контроль ба шалгалта бэелүүлэн, тэдэнэй дунда соцсоревнованиие үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, энэ жэлэй ремонтын кампаниие жэшээтэ һайнаар үнгэргэе!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Григорий Иванович Кулик—Советскэ Союзай Маршал, Советскэ Союзай Герой, СССР-эй Оборонын Арадай Комиссарай орологшо.
(ТАСС-ын фото)

ВКП(б)-гэй ЦК—нүх. И. В. СТАЛИНДА СССР-эй СНК—нүх. В. М. МОЛОТОВТО

Олзоборилгын, түмэрзамай училищинуудта ба ФЗО-гэй һургуулинуудта городской ба колхозно залуушуудые таталга хадаа бүхы область, хизаар ба республиканууд дотор 1940 оной ноябриин 25-да дүүрэбэ. Ажалай резервнүүдэй городской, областной, хизаарай ба республиканска Управленинүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, олзоборилгын, түмэрзамай училищинуудта ба ФЗО-гэй һургуулинуудта 601378 хүн, тэдэнэрэй тоондо олзоборилгын училищинуудта—307962 хүн, түмэрзамай училищинуудта—36589 хүн ба ФЗО-гэй һургуулинуудта 256827 хүнүүд татагдабад.

Таталга хадаа олзоборилгын, түмэрзамай училищинуудта ба ФЗО-гэй һургуулинуудта городской ба колхозно залуушуулай орохо ехэхэн хүсэлэнгөөр үдэшэгдэбэ. Олзоборилгын, түмэрзамай училищинуудта ба ФЗО-гай һургуулинуудта тэдэниие абаха тухай гүйлтатай 1100000 мэдүүлгэнүүд залуушуулһаа таталгын комиссинуудта таталгын үедэ оробо.

П. Г. МОСКАТОВ—СССР-эй СНК-гэй дэргэдэхи Ажалай Резервнүүдэй Главна Управлениин начальник.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Бурят-Монголой АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй Арадай Комиссараар нүхэр Шабалин Иван Савельевичые томилхо тухай

Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ республикын Дотоодын хэрэгүүдэй Арадай Комиссараар нүхэр Иван Савельевич Шабалиные томилхо.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ И. БОРСОЕВ

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь М. ИЛЬИЧЕВ.

г. Улан-Удэ,
Соведүүдэй Байшан.
1940 он, ноябриин 28.

С. М. Кировэй дурасхаалда

Москвагай ажалшад хадаа дүлэтэ большевик Сергей Миронович Кировэй дурасхаалые хүндэлнэ. Дайсадаар хорологдон, С. М. Кировэй нүгшэһэн үдэрһөө хойшо зургаан жэлэй ойн дүтэлһэнтэй дашарамдуулан, столицын Кировскэ районой предприятинууд — «Парижска коммуна» гэжэ гуталай фабрика, ситец нэхэдэг 1-дэхи фабрика, 1-дэхи жэшээтэ типографи ба бусад предприятинууд дээгүүр С. М. Кировэй ажабайдал ба революционно ажал ябуулганууд тухай хөөрэлдөөнүүд эмхидхэгдэнэд. Мүн тэрэшэлэн, революциин дүлэтэ трибунай дурасхаалда зорюулагдаһан. районой фабрика ба заводуудай хүдэлмэришэд ба служащинарай суглаанууд болобод. Агитаторнуудта ба хөөрэлдөөшэдтэ районно партийна кабинет дотор групповой консультаци үнгэргэгдэбэ. Парткабинет соо ехэ выставкэ бэлэдхэгдэбэ, тэндэ суглуулагдаһан фотоснимогуудынь ба документнүүдынь Сергей Миронович Кировэй ажабайдалай замые элитэдээр харуулна.

Мүн тэрэшэлэн, хөөрэлдөөнүүд хадаа столицын бусад районуудай предприятинууд ба учрежденинүүд дээрэ эмхидхэгдэжэ байна.

(ТАСС).

Ф. Энгельсын зохёолнуудые хэблэлгэ

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи Политхэблэл хадаа Фридрих Энгельсын түрэһөөр 120 жэлэй ойдо зорюулан, „Германидахи революци ба контрреволюци" гэһэн К. Марксын ба Ф. Энгельсын книгые хэблэн гаргаба. Тэрэнь һайнаар иллюстрировалагданхай. Фридрих Энгельсын „Людвиг Фейербах ба немецкэ классическа философиин эс-с", „Социализмын—утопиһоо наукада хүгжэлтэ" гэһэн ба К. Марксын ба Ф. Энгельсын „Коммунистическэ партиин манифест" гэһэн хүдэлмэринүүд олон тиражтайгаар шэнээр хэблэгдэбэ. В. И. Ленинэй „Фридрих Энгельс" гэжэ уранһайханаар хэблэгдэһэн брошюра хэблэлһээ гаргагдаа.

Мүн тэрэшэлэн, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи дээдэ партийна һургуулида Г. Александровай уншаһан „Энгельсын философско үзэлнүүдэй бүридэлгэ" гэжэ лекцинь брошюра болгогдон хэблэгдэбэ.

(ТАСС).

ҺҮҮЛЭЙ ЧАСТА

Плимутые бомбадоһоной результат

БЕРЛИН, ноябриин 28. (ТАСС). Германскэ информационно бюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, товарай ехэ запастай складууд шатажа байна. Мүн Англиин уһан-сэрэгэй флодто хабаатай сэрьгэй ехэ запас галда эзэлэгдэбэ. Баруун ехэ түмэрзамай барилгэнууд һандаргаагдабэ гэжэ баталнэ. Энэ зам хадаа баруун Англиин Лондон, Девон ба бусад городуудтай хэлхээ холбоо байгуулгада шухала удхашанартай байһан юм.

Грегүүд Аргирокастрониие эзэлбэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 28 (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, городой улицада болоһон гар тулалдаанай һүүлээр, грегүүд Аргирокастрон городые эзэлбэ. Аргирокастрониие абалгын байлдаануудта грегүүд 157 хүнүүлээ алуулжа ба 500 хүнүүдээ шархатуулжа, итальянецууд—300 гаран хүнүүдээ алуулжа ба 500-е шархатуулба.

Болгариин буруушаал

Москвадахи болгарска миссиин гүйлтын ёһоор, доoро дурсагдаһан болгарска буруушаал тунхаглагдана:

«Болгарска телеграфна агентство, Софиһаа дамжуулна: Болгарида, үймөөн болоно, правительствонь һэлгэбэ, орон соонь военнэ байдал тогтоогдобо гэжэ хилын саана, илангаяа, Бухарестдэ ба Белградта тараагдаһан абяанууд хадаа эхинһээ эсэс хүрэтэрөө бүгэдэ худал хуурмаг байна. Бүхы Болгарида—ажана амгалан».

(ТАСС).

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотые барюулалга

Энэ оной ноябриин 27-ой үдэр БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр И Б. Борсоев болбол БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орологшо нүхэр М.И.Чувьюровай ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь М. И. Ильичевай хабаадалгатайгаар, Кабанскын уһахаалгын даамбын түрүүшынээлжээнэй стахановецууд-барилгашадта БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй хүндэлэлэй грамотые барюулба.

Хүндэлэлэй грамотануудые колхознигууд В.С. Ануфриевтэ (Партиин XVII съездын нэрэмжэтэ колхоз), Ф.К. Кабанцевада (Кировай нэрэмжэтэ колхоз), И.А. Гусевта (Калининай нэрэмжэтэ колхоз), Т.Г. Яковлевада ба бусадта барюулагдаба.

„17 октябрь" колхозой түрүүлэгшэ нүхэр А.М. Бурлаков болбол харюугай үгэ хэлэжэ зуураа, Кабанскын уһахаалгын даамбын барилгашад болбол Ферганскэ каналай барилгашадай гайхамшаг жэшээгээр зоригжон, стахановска хүдэлмэреэр түрүүшын ээлжээнэй барилгые энэ зун дүүргэһэн ба энээгээрээ колхозуудай мянгаад гектар сабшалан ба тарилгын уһанда абтахаһаа хамгаалһан байнабди. Энэ хадаа зүбхэн хахад хүдэлмэримнай болоно.

Нүхэр Бурлаков хэлээ Кабанскын аймагай колхознигууд, парторганизациин ба Соведүүдэй хүтэлбэреэр, ерэхэ жэлдэ уһахаалгын даамбын хоёрдохи ээлжээе амжалтатайгаар барихабди гэжэ найдуулба.

* * *

Мүн, академик Обручевай нэрэмжэтэ Кяхтын орон нютагаа шэнжэлхэ музейн научна хүдэлмэрилэгшэд нүхэд А.Н. Орлова ба В. Ф. Макеева гэгшэдтэ хүндэлэлэй грамота барюулагдаба.

Нүхэр Орлова болбол музейнгээ хүдэлмэриие саашадаа бүри һайжаруулхын түлөө бүхы хүсэеэ үгэхэбди гэжэ мэдүүлнэ.

Һүүлээрнь, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Борсоев болбол шагнагдагшадые халуунаар амаршалан, тэдэнэрэй саашадаа бүри һайнаар хүдэлмэрилхыень хүсэбэ.

Максимовтанай амжалта

Үнгэрөөшэ сезон дотор медальта Максимовай бригадынхидай уряалаар республикын хэдэн зуун аад трактористнар социалистическэ соревнованида оролсожо, үндэр бүтөөсэ түйлахын, газараа шанартайгаар эльдүүрэлхын түлөө сусаршагүйгөөр тэмсэбэд. Мүнөө 15 моринной хүсэтэй условно тракторaар 800-900 гектар хахалһан, 1941 оной выставкын эрилтэнүүдые хангаһан трактористнар манай республика дотор олон.

Филипп Моисеевич Максимовай хүтэлбэрилдэг, № 12 бригада 1940 он соо толотомо амжалтануудые түйлаба. Колесно трактор бүхэнөөр 1000 гаран га, ЧТЗ тракторaар 2000 гектар хахалаа. Олон центнер горючи ба тоһодохо материалнууд экономилогдоһон байна.

Стахановска ажалай метод тухайда тогтожо хэлэхэ шухала. Максимовай бригадынхид болбол сагай факторые юунһээшье үлүүдэ сэгнэдэг. Трактораа нэгэшье минута дэмы байлгахагүйн тулада борозда соогоо заправка хэдэг, саг соонь тоһододог, тракторнуудайгаа частьнуудыень сэбэрлэдэг ба шалгадаг байна.

—Хэрбээ тракторай „элүүр" байбалынь, трактористын зоримгойгоор, оролдосотойгоор ажаллаад байбалынь, үндэр бүтөөсэ түйлаха бараг. Зүгөөр, тракторые „элүүр" байлгахын тулада нарин харууһалгаһаа гадна, мүн тракторай техникые ообортонь хүрэтэр ойлгоһон байха хэрэгтэй. Зундаа техническэ һуралсалай кружогууд хүдэлмэрилжэ байгаа. Тэндэ тракторнуудай частьнуудые үзэдэг ба хүдэлмэриин үедэ тохёолдоһон шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэдэг байгаабди. Манай трактористнар бүрандаа хүдэлмэриин эрхим шанарай түлөө сусаршагүйгөөр тэмсэнэ—гэжэ, нүхэр Максимов мэдүүлнэ.

Жэшээтэ бригадир, выставкэдэ хабаадагша нүхэр Максимов, мүнөө ремонтын моторно бригадые хүтэлбэрилнэ.

—Манай мүнөөдэрэй зорилго—булад моридоо бүтөөсэтэй ажалда бэлэдхэлгэ болоно,—гэжэ Филипп Моисеевич хөөрэнэ.

М.-Шэбэр. (Манай спецкорр)

ПАРТИИНА АЖАБАЙДАЛ

ВКП(б)-гэй Пригороднэ райкомой пленум

Ноябриин 27-до, эхин парторганизацинуудай секретарьнууд ба һургуулинуудай директорнүүдэй хабаадалгатайгаар, ВКП(б)-гэй Пригороднэ райкомой пленум болоо. 1940-41 оной һуралсалай нэгэдэхи четвертиин дүнгүүд ба районой парторганизацинуудайургалта тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Пригороднэ районой һургуулинуудта энэ жэлэй нэгэдэхи четвертиин һуралсалай успеваемостинь, үнгэрэгшэ жэлэйхитэйнь сасуулхада, доошоо ороһон байна. 1939-40 оной һуралсалай нэгэдэхи четвертьдэ успеваемостинь 81 проц. байһан аад, мүнөө 71 проц. болобо. Энээн дээрэһээ харахада, тус районой һургуулинуудта отличнэ һуралсалай түлөө тэмсэл ябуулагдаагүй.

Зарим һургагшадынь урогтоо хайшахэрэгээр бэлэдхэһэн ушарһаа, һурагшадтаа зүбөөр, али һонороор ойлгуулжа шададаггүй ба һурагшадайгаа буруугаар харюусахадань заһажа шададаггүй фактнууд олон үзэгдэнэ. Жэшээлэдэ, һургагша Конечных „СССР-эй далайнуудай хилэнүүд“ гэжэ темээр IV класста урок хэхэдээ, өөрөөшье СССР-эй шэнэ хилэнүүдые мэдэхэгүй байба. СССР-тэй зэргэлжэ һууһан гүрэнүүд ба тэдэнэй хилэнүүдые карта дээрэ харуулхадаа, тэрээн тушаа таамагаар заадаг байна.

Урогтоо иимэ харюусалгагүйгөөр хандадаг һургагшадай тодо: Смоленский — № 20 һургуули, Бейтман — № 31 һургуули, Шеметов — № 33 һургуули, Скрылева — № 5 һургуули ба бусад хамаадана.

Район соонь хамта 99 багшанар тоологдодог, тэдэнэй 8 нь—дээдэ, 18-нь —дүүрээд дээдэ, 50-нь — дунда ба 23-нь — бага эрдэмтэй. Тэдэн й дунда: ВКП(б)-гэй членүүд — 4, кандидадууд — 4 ба комсомолецууд — 18 хүн.

Шүүмжэлэгшэдэй үгэһөө мэдэхэдэ, ВКП(б)-гэй райком ба эхин парторганизацинууд хадаа һургуулинуудай хүдэлмэридэ тон багаар туһална. Илангаяа, марксизм - ленинизмые шудалха хүдэлмэри һургуулинуудта муугаар табигданхай.

Ажахын зарим (Мясокомбинадай директор Колавчев ба бусад) хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө һургуулиин хүдэлмэриие хэрэгсээдэггүй. Предприяти — энэ минии, һургуули—гүрэнэй юм, тиимэһээ тэрээндэ минии хабадаһанай хэрэг үгы гэжэ һанаха ябадалнууд бии.

Пленум болбол һургуулинуудай хүдэлмэридэхи эдэ дутуунуудые усадхахын зорилгоор, хэдэ хэдэн практическа хэмжээябуулгануудые хараалба.

Юм. Цыренов.

Шалгалта хэбэ

Бурядай гигант—паровоз вагонно заводой партийна организаци болбол һургуулинуудай хүдэлмэридэ практическа туһаламжа үзүүлдэг байна. Ноябрь һарын 20 гаранаар №66,67 ба 68 һургуулинуудай хүдэлмэриие шалгаба.

Дурсагдагша һургуулинуудта партийно-массова хүдэлмэриин мууса таби даһан бавһаниинь элирүүлэгдэв. Партийно-массова хүдэлмэриин хангалтагүй табигдаһанай результадта, һурагшадай дисциплинэ муудаһан ба успеваемостинь доошолоо. Жэшээлхэдэ, 1940-41 онуудай һуралсалай жэлэй түрүүшын четвертьдэ №66 һургуулиин бүхы һурагшадайнь успеваемость—73 процент; №67 һургуулида —63,2 проц. ба № 68 һургуулида—миил 60 проц. болоно.

Ажалай дисциплиные хазагайруулха ябадал багшанарай дундаһаа али олон үзэгдэнэ №67 һургуулиин багшанар Нижегородцев ба Прокофьева гэгшэд октябрь һарада прогул хэһэн байгаа. Тэд, тус һургуулиин директор нүхэр Викулов хадаа прогул хэжэ гүрэнэй дисциплиные хазагайруулагшадые сулата үгэнгүй, мүнөө хүрэтэр дараад байһан байба.

Шалгалтаар элирүүлэгдэһэн дутуу зүйлнүүдые ойрын сагта үндэһөөрнь усадхаха тухай конкретнэ заабаринууд үгтэбэ. ПВЗ-гэй партком хадаа дээрэ дурсагдагша һургуулинуудай хүдэлмэридэ практическа туһаламжа саг үргэлжэ үзүүлжэ байхыень партийна гурбан эхин организацинуудые уялгалба.

ВКП(б)-гэй Обкомдо

Хулигантаһанайгаа түлөө судаар шиидхэгдэһэн И. П. Козлов гэгшые ВКП(б)-гэй членэй кандидадһаа гаргаһан, партиин Хойто-Байгалай Аймкомой шиидхэбэриие баталба.

Хулигантаһанайгаа түлөө судаар шиидхэгдэһэн А. И. Бухтояровые ВКП(б)-гэй членэй кандидадһаа гаргаһан, партиин Улан-Удын Горкомой шиидхэбэриие баталаа.

Партийна дисциплиные хазагайруулһан И. А. Долганников гэгшые партиин членэй кандидадһаа гаргаһан, ВКП(б)-гэй Хойто-Байгалай Аймкомой шиидхэбэриие баталһан байна.

Кандидатска карточкаяа хаяһан, партийна ба гүрэнэй дисциплиные хазагайруулһан ба прогул хээд судаар шиидхэгдэһэн И. П. Докучаевые ВКП(б)-гэй членэй кандидадһаа гаргаһан, партиин Улан-Удын Горкомой шиидхэбэриие баталаа.

Партийна ба гүрэнэй дисциплиные хазагайруулһанайнь түлөө И. С. Алсаханов гэгшые партиин членһээ гаргаһан, ВКП(б)-гэй Кабанскын Аймкомой шиидхэбэриие баталба.

Гүрэндэ харша практика гаргаһан, тарян тушаалтые саботажлаһанайнь түлөө А. П. Голосеев гэгшые партиин зэргэһээ гаргаһан, ВКП(б)-гэй Зэдын Аймкомой шиидхэбэриие баталһан байна.

Сельпогойгоо аппарадта ажалай дисциплиные бүхэжүүлхэ тухай хэмжээ абаагүй, прогульщигуудые далдалһанай ба саг үргэлжэ архидадагайнь түлөө Д. С. Дапжеевые партиһаа гаргаһан. ВКП(б)-гэй Селенгын Аймкомой шиидхэбэриие баталба.

Партида ороходоо уг гарабалаа шоуһапайнь, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгын планиие таһалдуулһанайнь ба партийна организациһаа таһарһанайнь түлөө С. Н. Шунков гэгшые ВКП(б)-гэй членэй кандидадһаа гаргаһан, партиин Иволгын Аймкомой шиидхэбэриие баталба.

«Ургаса хуряалга ба хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэ тухайда» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй июлиин Пленумэй тогтоолые хазагайруулһан, ба хулиганһанайгаа түлөө судаар шиидхэгдэһэн, саг үргэлжэ архидадаг В. Ф. Закоменов гэгшые ВКП(б)-гэй членэй кандидадһаа гаргаһан, ВКП(б)-гэй Заиграйн Аймкомой шиидхэбэриие баталаа.

Һургуулиин комиссинууд

Баунтын аймагай гүйсэдкомой дэргэдэхи сагүргэлжын һургуулиин комисси (түрүүлэгшэнь нүхэр Козулин, членгүүдынь нүхэд Кокорев ба Зверькова) болбол 1940-41 онуудай һуралсалда бэлэдхэлгээр ниилээдгүй ехэ хүдэлмэри ябуулһан байна. Комиссиин член бүхэн хэдэн олон һургуулинуудта ошожо тэдэнэй һуралсалай шэнэ жэлдэ ямараар бэлэдхэжэ байһан тухайнь шалгаһан ба һуралсалай жэлые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтахые уряалһан хандалга аймагайгаа газетын хуудаһануудта толилһон юм. Һургуулиин наһанай хүүгэдые һуралсалда 100 процент хабаадуулаа. Бүхы һургуулинуудаар түрэлхидэй суглаанууд үнгэргэгдэжэ һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй ябаса тухай асуудал хэлсэгдэһэн ба «хүүгэдые хүмүүжүүлгэдэ түрэлхид ба һургуулиин үүргэ тухай» хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдөө. Мүнөө район доторхи һургуулинуудынь багшанараар хүсэд хангагданхай.

Тус комисси болбол Усойско һургуулиин барилгын таһалдахаяа байкадань туһаламжа үзүүлжэ, энэ һургуулиин занятиина болзор соогоо эхилхыень хангажа шадаа.

Хойто-Байгалай аймгүйсэдкомой дэргэдэхи һургуулиин комисси муу бэшээр хүдэлмэрилнэ. Комиссиин үүсхэлээр һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлтэй дашарамдуулан хэдэн суглаанууд, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдөө. Комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Теплов болбол багшанарай августовско зүблөөн дээрэ ба Н.-Ангарскын хоёр һургуулинуудта болоһон түрэлхидэй суглаан дээрэ „хүүгэдые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ тухай“ доклад хэһэн байна.

Комисси болбол һуралсалай жэлэй нэгэдэхи четвертиин дүн тухай дунда һургуулинуудай ба хүсэдбэшэ дунда һургуулинуудай директорнүүдэй отчет дуулаба.

Тус комисси хадаа һаяда һургуулинуудтахи классна бэшэ хүдэлмэриие шалгахаар ба политико-гэгээрэлэй учреждениинүүдэй инспекторнүүдэй отчедые дуулахаар хараална.

Зүгөөр, дурсагдагша аймагуудай гүйсэдкомуудай дэргэдэхи сагүргэлжын һургуулиин комиссинууд хадаа сомонойгоо соведүүдэй дэргэдэхи һургуулиин комиссинуудтай бата бэхи барисаа байгуулжа шадаагүй байһаар.

О. Гомбоева.

Һурагшадта туһаламжа хэрэгтэй

Доодо-Худанай сомоной (Хори), Энгельсын нэрэмжэтэ колхозһоо Хэжэнгын дунда һургуулида һурадаг һурагшад болбол тон муу байрада байна. Урогойгоо һүүлээр номоо үзэхэ столгүй ба лампагүй дээрэһээ тэдэнэрэй зариманиинь нэгэдэхи четверть дотор 4—5 предмедүүд дээрээ „муу“ гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаба.

Һурагшадайнгаа байрые энэ дары һайжаруулхын тула дурсагдагша колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ринчиногой анхарха сагынь ерээ.

Ононһоо.

ЗАГАҺАНАЙ АЖАХЫ

Загаһа барилгын хэрэгые хүгжөөхын ба һайжаруулхын тула Буркоопсоюз болбол 1941 ондо республикын табан аймагуудта (Кабанск, Баргажан, Хойто-Байгал, Яруна ба Селенга) загаһа барилгын ажахынуудые эмхидхэхэнь.

Мүнөө бэлэдхэлэй хүдэлмэриие ябуулжа эхилээ.

Гадна, Буркоопсоюз хадаа ерэхэ жэлдэ шэнээр эмхидхэгдэһэн, Иволгын ба Окын аймагуудта хоёр раймаг нээхэ ба республикын аймагуудаар 35 сельмагуудые, сельпогой 19 лавканууды, 8 ларегуудые нээхэ байна.

ШЭНЭ НОМУУД

Бурят-Монголой, Гүрэнэй хэлэ, литература ба историин институт болбол „Бурят-Монгол арадай истори“ (Кудрявцевай), „Магая“ гэжэ үлигэр (Элясовай), „Бурят-Монголой шүлэгүүдые найруулгын шэнжэлэлэй опыт“ (Халтановай), „Бурят Монгол хэлэнэй синтаксис“ (Сультимовэй) ба бусад олон номуудые хэблэн гаргаба.

Мүн, һаядаа ГИЯЛИ-н №2—3—4 запискануд, ород ба бурят-монгол хэлэнэй словарь (Черемисовай ба Абашеевэй), „Шоно-баатор“ (Хамгашаловай найруулга), „Сагаадай мэргэн“ (Хоца Намсараевай) ба бусад номуудые хэблэн гаргахань.

ИТАЛИ ВА ГРЕЦИ ХООРОНДЫН ДАЙН

ЛОНДОН. ноябриин 28. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулһанай ёһоор. английска авиаци болбол Палондо амжалтата добтолгонуудые хэбэ. Тэндэ. порт дээрэ байгаа томохон пароходые бомбонуудай сэхэ тудаһань тэмдэглэгдэбэ. Доконуудта ехэ гэмтэл ушаруулагдаа, эрье шадарай ба мүн тэрэшэлэн ангарта дүтын барилганууд бүгэдэ шахуу һандаргаагдаһан байна. Дайсанай нэгэ истребитель сохигдобо. Английска самоледууд хадаа тэрьелжэ ябаа итальянска сэрэгүүдэй колоннонуудые Тепелениин райондо (Албани) атакалба. Тэндэ дайсан хадаа ехэхэн хохидол үзэһэн байна.

Английска авиаци болбол Грецидэхи дайнай ябуулгануудай үедэ итальянска 20 самоледые унагааба. Авиациин министрые орологшо Вальфур гэгшэ иигэжэ мэдүүлнэ: «Ноябриин 19-нэй үдэр английска истребительнүүдээр итальянска 8 самоледуудай сохигдоһонһоо хойшо дайсанай самоледууд хадаа английска самоледуудтай дайнда орохоһоо ходоодоо хулжадаг болобо».

* * *

НЬЮ-ЙОРК. ноябриин 28. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентство мэдээсэнэ: греческэ правительствын түлөөлэгшын мэдүүлһэнэй ёһоор, греческэ сэрэгүүдэй добтолгонууд хангалтатайгаар үнгэржэ байна.

Саашань мүн тэрэ агентство дамжуулна, грегүүд хадаа Москополиһоо урдуур итальянска хоёр атакануудые гэдэргэнь сохибо. Английска авиаци болбол Поградец городһоо хойгуурхи харгынуудые бомбодобо. Греческэ сэрэгүүд үсэд шанга тулалдаанда орожо, 72 хүнөө алуулһанай ба 50 хүнүүдээ шархатуулһанайгаа һүүлээр Дракова деревниие эзэлһэн байна. Грегүүд һүүлэй хоёрхон үдэр соо 6 мильһээ дээшэ урагша дабшаба. Греческэ ба английска 9 самоледууд Дурацциые гурба дахин бомбодобо. Бомбардировкоһоо болоожо ехэхэн түймэрнүүд нефть-хранилищинууд дээрэ гараһан байна. Тэрэшэлэн портовой барилганууд ехээр гэмтээгдэбэ. 34 хүн алуулаа. 40 гаран хүн шархатаба.

Итальянска нэгэ батальон сэрэгүүд югославска хилые алхажа. тэндэ баригдаба.

Ассошиэйтед Пресс агентствын дамжуулһанай ёһоор, греческэ армиин дээдэ командованиин коммюнике соо иигэжэ хэлэгдэнэ: дайсанай самоледууд болбол Эпирэй райондохи пунктнуудые ба Корфу, Кафеллини ба Крит аралнуудые бомбодобо. Мүн тэрэшэлэн Патры город бомбодолгодо оробо. Тэндэхи һуурин зоной дундаһаа хохидолнуудшье болоһон байна. Хэдэн гэрнүүд һандарба.

Итальянецууд Флориные ба Москополи районгдохи грегүүдэй позицинуудые бомбодобо. Хоёр итальянска самоледууд сохигдобо.

* * *

БЕЛГРАД, ноябриин 28. (ТАСС). «Политика» газетэ мэдээсэнэ: фронт дээрэхи ситуаци хубилалтагүй шахуу. Итальянецууд хараалагдаһан планайгаа ёһоор, хэдэн пунктнуудта гэдэргээ сухарижа байна.

Итальянска генеральна штабай начальник Бадольо гэгшэ Тиранда ерэбэ. Энээнтэй дашарамдуулагдан, итальянска контрдобтолгые эмхидхэхэ тушаа шухала зүблөөн Тиран дээрэ үнгэргэгдэбэ.

С. М. Кировэй хорлогдоһонһоо хойшо 6 жэл гүйсэһэндэ

Сергей Миронович Киров

Зургаан жэлэй саад тээ, диверсантнуудай, хорологшодой ба шпионуудай троцкистско-бухаринска бандын бузар алуурдшадай гараар хорлогдон, манай эпохын гайхамшагта деятель, арадай дүлэтэ трибун. коммунизмын түлөө сусаршагүй тэмсэлшэ Сергей Миронович Киров нүгшөө һэн.

С. М. Киров болбол 1886 оной мартын 27-до Вятска губерниин Уржум городто түрэһэн байна. Киров хадаа үшөө үхибүүн байхадаа Уржумда сүлэгдэһэн революционернүүдтэй бэхи холбоо байгуулһан юм. 1904 ондо Сергей Миронович болбол Томск дээрэ большевигүүдэй группада ниилэн. социал-демократическа организацида ороһон байна. Киров хадаа Петербургда болоһон «Шуһата воскресениин» (1905 оной январиин 9) харюуда, царизмда эсэргүү бодоһон хүдэлмэришэдэй зэбсэгтэ восстаниие эндэ толгойлжо ябаһан ба эмхидхэһэн байна.

1905 оной революциин унаһанай һүүлээр, Киров хадаа царска охранкаар мүрдэгдэн арестлагдажа. сүлэгдэ ябаха зуураа, Сибирьтэ ба Хойто Кавказда подпольно хүдэлмэри олон жэл соо ябуулһан байна.

Февральска буржуазно-демократическа революциин үедэ С. М. Киров хадаа Владикавказда байһан байна. Большевигүүдһээ бүридэһэн бишихан группые толгойлжо, эндэ түрүү хүдэлмэришэдые большевигүүдэй зэргэдэ эмхидхэһэн ба февральска революциин үнэн удхые үргэн ниитэ арадта ойлгуулан нэбтэрүүлэгшэ һэн, мүн эсэр ба меньшевигүүдые элирүүлһэн байна.

С. М. Киров Соведүүдэй Бүхэроссиин 2-дохи съездэ Хойто Кавказһаа делегадаар һунгагдаа һэн. С. М. Киров болбол Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин илалтын түлөө тулалдаанууда Петроград дээрэ сэхэ хабаадаһан юм. Тэндэһээ Владикавказда бусажа, Октябриин туйлалтануудта эсэргүүсэн бодоһон контрреволюцитай тэмсэхэ тэмсэлдэ, хойто Кавказай арад ниитые ба большевигүүдые жагсааһан байна.

1919 ондо Киров болбол сагаангвардейскэ һүрэг булайнуудай добтолгоһоо Астраханиие аршалха героическа обороные толгойлжо хүтэлбэрилһэн байна. Киров хадаа Астраханиие сагаангвардеецүүдтэ үгэхэ тухай обер бандит Троцкын предательска захиралтые буруушаажа. «Астраханиие эсэстээ хүрэтэр хамгаалха» гэһэн Ленинэй захиралтые хүндэтэйгөөр бэелүүлээ һэн. Тэрэнэй хүтэлбэри доро XI Улаан Армиин войсконууд болбол Царицыниие абалтада хабаадалсаһан ба һүүлээрнь, деникинскэ сагаангвардейскэ войсконуудые харгы оруугаа бутасохип. Хойто Кавказ оруу поход хэһэн байна.

1921 ондо С. М. Киров болбол Азербайджанай коммунистическэ партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарьта һунгагдаба. 1923 ондо, XII-дохи партсъезд дээрэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй члендэ һунгагдаһан ба 1930 онһоо хойшо С. М. Киров болбол ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой член байгаа.

1925 оной декабрьда. ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол Сергей Мироновач Кировые ленинградска большевигүүдэй организацинуудай толгой болгон табиһан байна. С. М. Киров болбол Ленинэй-Сталинай партиин үнэн хүбүүн байжа, троцкистско-зиновьевско ба бухаринска бандые хайрагамгүй бутасохёо һэн. Киров хадаа ленинградска большевигүүдые манай партиин Центральна Комитедые ба нүхэр Сталиниие тойруулан нягтаар жагсааһан байна.

Нүхэр Кировэй хүтэлбэри доро Ленинградай индустриальна хүсэ шадал ургаһан байна. Манай орон болбол дэлхэйн удхашанартай. Хибинскын тундрадахи апатидай залежые ашаглан хэрэглэлгые эмхидхэһэндэнь, нүхэр Кировтэ ехэхэн уялгатай. Нүхэр Кировэй активна хабаадалга доро Сталинай нэрэмжэтэ Беломорско-Балтийска канал байгуулагдаһан ба хэдэхэдэн шэнэнүүд электростанцинууд байгуулагдаһан, мүн Ленинградска областиин хүдөө ажахы машинизированлагдаһан байна. Нүхэр Кировэй хатуу гарай хүрөөгүй ба тэрэнэй тодо һонор заабаринуудай тараагүй, тиимэ хүдэлмэриин нэгэншье һалбари Ленинградта ба Ленинградска областьдо байхагүй.

Гэбэшье, нүхэр Киров болбол юунһээшье түрүүн ба юунһээшье үлүү дуратайгаар амиды хүн тухай һанажа ябадаг ба һанаагаа зободог һэн.

Буржуазин троцкистско-бухаринска агентнүүд болбол С. М. Кировые творческо хүсэнэйнь эгээн бадаранты үедэ хоролһон байна.

ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол нүхэр Кировэй нүгшэлтэ тухай өөрынгөө шаналалгын мэдээсэл соо иигэжэ бэшээ һэн: «...Киров тухай дурасхаал ба пролетарска революциин түлөө. СССР-тэ социализмые байгуулалтын түлөө сусаршагүй эрэлхэгээр тэмсэһэн. тэрэнэй сэбэр һаруул жэшээ хадаа хэдэн миллион пролетаринуудые ба бүхы ажалшадые социализмын торжествогой түлөө, хүдэлмэришэн ангиин бүхы дайсануудые эсэслэн үгыхэхын түлөө саашадахи тэмсэлдэнь зоригжуулха байна».

Харюусалгата редактор
Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ Каландарашвили, 19. Телефоны: отв. редактора—3-23; секретариата—3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции—5-07.

Н-4221

Типография НКМП БМАССР.